

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Grundlag som Udgangspunkt, skal jeg være den første til at indrømme, at der herved gør sig en Vilkaarlighed gældende. Det er jo nemlig ikke givet, at de førstnævnte Priser giver Landbruget rimelig Forrentning. Lad mig i denne Forbindelse nævne, at Driftsbureauet rent foreløbig har anslaaet Forrentningsprocenten af den investerede Kapital, det vil sige Gennemsnittet af den aarlige Handelsværdi i de sidste 20 Aar, i Landbruget for Regnskabsaaret 1. Juli 1945 til 30. Juni 1946 til 2,9 mod en Forrentningsprocent i Regnskabsaaret 1944—45 paa 7,2, og saa er der oven i Købet til de 2,9 pCt. at bemærke, at i 3 Maaneders Perioden fra 1. Juli til 30. September 1945 opnaaede Landbruget en Afregning paa Smør paa 4 Kr. 45 Øre pr. kg og paa Flæsk 2 Kr. 72 Øre pr. kg.

Selv om derfor en Kalkulation over Landbrugets Driftsomkostninger altid kan og altid vil være Genstand for Diskussion, er jeg overbevist om, at Omkostningsstigningen paa de 120 Kr. pr. ha er nøgternt anslaaet.

Inddækningen for Forøgelsen af Driftsomkostningerne er efter de tre Forslag beregnet at skulle foregaa paa følgende Maade: en Forhøjelse af Smørprisen til 5 Kr. pr. kg vil bevirke en Forbedring af Driftsresultatet paa 79 Kr. pr. ha, en Forhøjelse af Flæskeprisen til 3 Kr. pr. kg bevirker en Forbedring af Driftsresultatet paa 37 Kr. pr. ha eller for Smør og Flæsk tilsammen 116 Kr. pr. ha; de resterende 4 Kr. pr. ha svarer nogenlunde til den foreslaaede Forøgelse af Ægprisen.

Da jeg allerede har mødt den Misforstaaelse, at de lige nævnte Forbedringer af Smør-, Flæske- og Ægpriserne vil betyde en endog meget væsentlig Forbedring af Forrentningsprocenten — jeg har hørt nævne helt op til 7 pCt. —, vil jeg gerne, saa stærkt jeg kan, understrege, at da Prisforbedringerne kun dækker de kalkulerede Omkostningsstigninger, vil Forrentningsprocenten overhovedet ikke stige. Hvis vi tænker os, at de nuværende Producentpriser paa Smør og Flæsk fortsætter uforandret i det kommende Høstaar, vilde vi komme ned paa et Nettoudbytte paa ÷ 37 Kr. pr. ha, svarende til en negativ Forrentningsprocent paa 1.

Det andet Spørgsmaal: om det er rigtigt, som foreslaaet, at yde Tilskud til Forbrugerpriserne paa Hjemmemarkedet, skal jeg som nævnt til Indledning være den første til at erkende kan være Genstand for Diskussion. Maa jeg her sige, at naar det i

Forslagene foreslaas at bibeholde de nuværende Forbrugerpriser paa Hjemmemarkedet — og de ligger nu betydeligt under Eksportpriserne —, maa man ikke heri se et Ønske fra Regeringens Side om absolut at ville fastholde disse Priser. Jeg forstaar, at man kan nære Frygt for Konsekvenserne, at Tilskuddet skal dækkes gennem Skatter af forskellig Art, og om man ikke snarere skulde lade Forbrugerpriserne stige til en saadan Højde, at de uden Tilskud betinger den nødvendige Pris for Producenten, eller at man gaar en Middelvej og lader Forbrugerpriserne stige noget og yder Resten i Statstilskud.

Jeg skal for min Part gerne erkende, at jeg er villig til Forhandling. Vi har jo i denne Rigsdagssamling à jour-ført Lønninger, den sociale Lovgivning o. s. v. Saadan som Lønniveauet nu er og saadan som Behovet for Arbejdskraft er steget, tror jeg ikke, der vil blive Tale om nogen uoverkommelig Byrde. Jeg maa videre tilføje, at for Smørrets Vedkommende vil Byrden for Befolkningen i væsentlig Grad blive afbødet ved den valgfrie Adgang til at erstatte Smørret med den billigere Margarine. Jeg har endvidere mærket mig, saaledes som det ogsaa offentligt har været fremført i Diskussionen, at en Fastholden af de lave Forbrugerpriser kan være egnet til at virke inflatorisk, saaledes som det er fremhævet af Professor Jørgen Pedersen.

Min Betragtning har imidlertid været den, at den nedskrevne Pris paa Hjemmemarkedet hænger sammen med hele Problemet om Dækning, men hvis der ved Forslagenes Behandling her i Rigsdagen er Stemning for allerede nu at tage Spørgsmaalet om Hjemmemarkedspriserne op, skal det ikke møde Modstand hos mig.

Endelig er der Spørgsmaalet om, at man bør erstatte i hvert Fald noget af Tilskuddet til Smørprisen med et Tilskud til Oliekageimporten. Man kan til Støtte herfor henvise til, at efter de af Regeringen forelagte Forslag vil et muligt Fald i Importprisen paa Oliekager ikke give sig Udslag i en Nedsættelse af Størrelsen af Statstilskuddet — det samme gælder en eventuel Stigning i Prisen —, hvad naturligvis burde ske, men paa den anden Side vil Fordelen ved en Tilskudsordning til Oliekageimporten være yderst tvivlsom.

Yder man nemlig et saadant Tilskud, vil det let kunne tænkes, at Smørproducenten, der jo i sin egen Bedrift kun skal regne med den gennem Tilskuddet nedsatte Pris paa Oliekager, forcerer Smørproduktionen frem til et Omfang, som gør hele